De naam Sepiola

Onder de pre-Linneïsche auteurs, die namen hebben voorgesteld welke door Linnaeus en lateren zijn overgenomen, neemt de Franse medicus Guillaume Rondelet (1507-1566) een niet onbelangrijke plaats in. Zijn grote, in het Latijn geschreven werk over vissen en andere waterdieren verscheen onder de titel: Gul. Rondeletii Libri de piscibus marinis in quibus verae piscium effigies expressae sunt, Lugduni /=Lyon/, 1554/Universae aquatilium historiae pars altera cum vivis ipsorum imaginibus. Lugduni, 1555. Op bibliotheken treft men de beide folio-delen meestal in één band aan. Zoals de titels al aangeven - verae effigies, natuurgetrouwe afbeeldingen; cum vivis imaginibus, met naar het leven getekende figuren - is het werk rijk geïllustreerd, en wel met houtsneden, die bewondering wekken door de fijnheid en preciesheid van uitvoering. Al moet gezegd worden dat de vissen er in het algemeen beter uitkomen dan de, moeilijker te tekenen, mollusken, die men in het tweede deel vindt.

Rondelet bracht het grootste deel van zijn leven door in zijn geboorteplaats Montpellier, eerst als huisarts, later als hoogleraar aan de universiteit aldaar; een reis van enkele jaren voerde hem naar Rome, Venetië en andere Italiaanse steden. De "vissen en waterdieren" die hij beschrijft zijn welhaast uitsluitend die van het westelijk Middellandse zee-gebied. Uit zijn eigen mededelingen blijkt dat hij zijn eerstehands kennis opdeed door 1) verzamelen langs de kust, 2) intensief bezoek aan vismarkten, waar hij menige "nieuwe" soort buitmaakte. In het ontleden van zijn vondsten was hij zeer bedreven; vergrotingsapparatuur stond hem nog niet of nauwelijks ter beschikking. Zijn werk had veel succès; al in 1558 verscheen, ten behoeve van een breder publiek, een Franse vertaling, van de hand van L. Joubert.

Met kennelijk genoegen creëerde Rondelet nieuwe namen voor zijn tot dusver nog niet beschreven vondsten. Van hem stamt o.a. de naam Trochus "omdat deze schelp precies lijkt op de tol /Gr. trochos/ waar kinderen mee spelen." (De grote woordenboeken van het klassieke Grieks vermelden veeleer: hoepel. Dit soort "verspringen" komt meer voor.)

Ter nadere illustratie volgt hier een vertaling van het hoofdstukje